

باسمه تعالی

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان

گزارش موضوع بند ۱۳: بخش ۱۲ از مرحله دوم شرح خدمات مشاوران

تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در هر یک

از شهرستان‌ها به تفکیک رشته‌های مختلف فعالیت

مجری: جهاد دانشگاهی واحد استان زنجان

مدیر اجرایی: مهدی عباسی

مدیر علمی: علی نصیری‌اقدم

فهرست مطالب

۱۳- تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در هر یک از	
شهرستان‌ها به تفکیک رشته‌های مختلف فعالیت.....	۱
۱-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ابهر.....	۱
۱-۱-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ابهر.....	۲
۲-۱-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ابهر.....	۷
۳-۱-۱۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ابهر.....	۱۰
۴-۱-۱۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ابهر.....	۱۰
۲-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ایجرود.....	۱۱
۱-۲-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ایجرود.....	۱۱
۲-۲-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ایجرود.....	۱۴
۳-۲-۱۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ایجرود.....	۱۶
۴-۲-۱۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ایجرود.....	۱۶
۳-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان خدابنده.....	۱۷
۱-۳-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان خدابنده.....	۱۸
۲-۳-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان خدابنده.....	۲۲
۳-۳-۱۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان خدابنده.....	۲۵
۴-۳-۱۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان خدابنده.....	۲۶
۴-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان خرمدره.....	۲۶
۱-۴-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان خرمدره.....	۲۷
۲-۴-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان خرمدره.....	۳۰
۳-۴-۱۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان خرمدره.....	۳۱
۴-۴-۱۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان خرمدره.....	۳۲
۵-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان زنجان.....	۳۲
۱-۵-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان زنجان.....	۳۳
۲-۵-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان زنجان.....	۳۷
۳-۵-۱۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان زنجان.....	۳۹
۴-۵-۱۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان زنجان.....	۳۹
۶-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان طارم.....	۳۹
۱-۶-۱۳- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان طارم.....	۴۰
۲-۶-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان طارم.....	۴۴

- ۴۶..... ۱۳-۶-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان طارم
- ۴۷..... ۱۳-۶-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان طارم
- ۴۷..... ۱۳-۷-۷- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ماهنشان
- ۴۸..... ۱۳-۷-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ماهنشان
- ۵۱..... ۱۳-۷-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ماهنشان
- ۵۳..... ۱۳-۷-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ماهنشان
- ۵۴..... ۱۳-۷-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ماهنشان
- ۵۵..... منابع:

۱۳- تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در هر یک از شهرستان‌ها به تفکیک رشته‌های مختلف فعالیت

در این بخش از گزارش نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید ۷ شهرستان استان زنجان (شامل ابهر، ایجرود، خدابنده، خرم‌دره، زنجان، طارم و ماه‌نشان) به تفکیک ایراد می‌گردد.

۱۳-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ابهر

شهرستان ابهر یکی از هفت شهرستان استان زنجان است که در خاور استان و در ۴۸ درجه و ۳۵ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۲۵ دقیقه درازای باختری و ۳۵ درجه و ۵۰ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۴۵ دقیقه پهنای شمالی خط استوا قرار گرفته و مساحت آن بیش از ۳۰۷۰ کیلومتر مربع است. این شهرستان در قسمت باختری استان زنجان واقع شده و مرکز آن شهر ابهر است که در ۴۹ درجه و ۱۳ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۸ دقیقه پهنای شمالی و در ارتفاع ۱۵۴۰ متری از سطح دریا واقع شده است. شهرستان ابهر از شمال به شهرستان طارم و قزوین، از شمال باختری به شهرستان زنجان، از باختر به شهرستان ایجرود، از جنوب باختری به شهرستان خدابنده، از جنوب به شهرستان بویین زهرا، از جنوب خاوری به شهرستان تاکستان، از خاور به شهرستان خرم‌دره و از شمال خاوری به شهرستان قزوین محدود می‌شود. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری سال ۱۳۸۲ شهرستان ابهر، از دو بخش مرکزی و سلطانیه، هشت دهستان به نام‌های ابهرود، حومه، دره‌جین، دولت‌آباد، صایین قلعه، سلطانیه، سنبل‌آباد و گوزلدرة و چهارشهر به نام‌های ابهر، صایین قلعه، هیدج و سلطانیه تشکیل شده است.

شهرستان ابهر یکی از شهرستان‌های مهم استان زنجان و در مسیر جاده ترانزیتی تهران به اروپا به فاصله حدود ۲۱۶ کیلومتر از مرکز و با فاصله ۹۰ کیلومتر از مرکز استان و بین شهرهای زنجان و تاکستان قرار دارد.

براساس سرشماری سراسری سال ۱۳۷۵، این شهرستان ۱۴۸۶۲۴ نفر جمعیت داشته که این تعداد در سال ۱۳۸۵ به ۱۶۱۲۵۷ نفر افزایش یافته است و براساس آمار کشاورزی، ابهر از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۴ شهر رود و بخش رود، ۷۰ دهستان و ۱۲۴ آبادی و روستا است که ۱۰۵ آبادی دارای سکنه و ۱۰ آبادی آن بدون سکنه می‌باشد.

حداکثر رطوبت نسبی در شهر بالغ بر ۹۴/۵٪ و حداقل آن ۲۳/۳٪ است. مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۳۰۰ میلیمتر است که در کوهستان‌ها به ۴۵۰-۳۵۰ میلیمتر می‌رسد. منطقه دارای زمستان‌های سرد و تابستان‌های معتدل بوده است. عمده بارندگی در فصل زمستان و بهار اتفاق می‌افتد. درجه حرارت هوا در مرداد به حدود ۳۵ درجه سانتی‌گراد و در بهمن ماه که حداقل آن به ۲۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد. این منطقه از اقلیم نیمه سرد سیر خشک کشور محسوب می‌گردد تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط بین ۸۵-۱۰۵ روز می‌باشد بادهای منطقه، جهت و شدت‌های متفاوتی دارند. مهمترین آن‌ها عبارتند از باد مه که باد سردی را گویند که جهت وزش آن از شمال و شمال غربی است و علت وزش آن اختلاف فشار هوا در دو طرف رشته کوه البرز می‌باشد.

باد گرم، باد راز، که ساکن آن منطقه آن را (شره) می‌نامند بر خلاف جهت باد مه می‌وزد یعنی از جنوب شرقی است. این باد موجب افزایش میزان تبخیر و کم شدن رطوبت و در نتیجه باعث خشکی مزارع و علفزارها گردیده که از نظر کشاورزی مضر تلقی می‌گردد.

براساس داده‌های سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵ جمعیت شهرستان ۱۶۱۲۵۷ هزار نفر اعلام شده که معادل ۱۶/۷۲ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی سومین شهرستان پرجمعیت استان بشمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۵۲ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۳۷ درصد در نقاط روستایی و ۶۳ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان ابهر، ۵۲۵۷۲ هزار نفر یعنی ۳۲/۶ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند. براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۴۷۷۹۴ هزار نفر می‌باشند که ۹۰/۹۱ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۴۷۷۸ هزار نفر بیکارند که ۹/۰۹ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ابهر

۱۳-۱-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۲۵۵.۷۲ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۶۸.۰۳۶ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۳۸۹۴۹؛

- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۷۲ ریال، آب صنعتی حق النظاره ۹.۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف براساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۲۱.۶۱ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛

۱۳-۱-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۵/۵ می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۱۱۴۴ است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛

۱۳-۱-۱-۳- گاز

- دسترسی به شبکه گاز سراسری و خطوط انتقال نفت
- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۴ نقطه؛
- تعداد نقاط شهری فاقد شبکه گازرسانی: صفر نقطه؛
- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛

۱۳-۱-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۷ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۵۳۲ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۱-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛

- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۶۹۲ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک ترین بندر صادراتی: ۸۷۸ ریال؛
- دسترسی به راه آهن سراسری، تعداد ایستگاه های راه آهن در شهرستان: ۳ ایستگاه؛

۱۳-۱-۱-۶- شهرک های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): ابهر ۱ (۶۶/۱۱)، ابهر ۲ (۸۴/۲۲)، ابهر ۳ (۷۶۵/۷۵)، ابهر ۴، سلطانیه، صائین قلعه (۱۰۰)؛
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک های صنعتی ابهر ۱، ابهر ۲ و ابهر ۳ وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک های صنعتی ابهر ۱، ابهر ۲، ابهر ۳ و صائین قلعه وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک های صنعتی ابهر ۱، ابهر ۲ و ابهر ۳ وجود دارد؛
- دسترسی به گاز در شهرک های صنعتی ابهر ۱ و ابهر ۲ وجود دارد؛
- دسترسی به آب در شهرک های صنعتی ابهر ۱، ابهر ۲ و ابهر ۳ وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک های صنعتی ابهر ۱ و ابهر ۲ وجود دارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک صنعتی ابهر ۱ وجود دارد؛
- قرار گرفتن شهرک های صنعتی شهرستان در مسیر بزرگراه و راه آهن

۱۳-۱-۱-۷- بناهای تاریخی

- مجموعه تاریخی چلبی اوغلی در پانصد متری جنوب غربی سلطانیه، بر سر راه سلطانیه- خدابنده آثار معروف بقعه چلبی اوغلی قرار گرفته است. باستان شناسان و محققان این مجموعه را به سلطان چلبی منسوب نموده و تاریخ احداث بنا را سال ۷۲۸ هجری قمری عنوان کرده اند.
- امامزاده اسماعیل شناط بنای تاریخی بسیار زیبایی در شناط ابهر واقع در جاده ترانزیتی ابهر- تاکستان موسوم به امامزاده اسماعیل قرار گرفته است.
- بقعه امامزاده یحیی این بقعه در شهرک صائین قلعه بر روی یک سایت تاریخی احداث گردیده است. محققین شرح الانساب وی را به امام موسی کاظم (ع) رسانیده اند.

- بقعه شاهزاده زیدالکبیر یکی از بقاع معتبر و معروف، بقعه شاهزاده زیدالکبیر واقع در سمت شرقی شهر ابهر است. به استناد متون کتاب منتقله الطالبین شجره شاهزاده زیدالکبیر به پیشوای مولای متقیان رسیده است.
- مسجد جامع قروه یکی از بناهای تاریخی ارزشمند منطقه ابهر رود است. روستای قروه در ۱۵ کیلومتری جاده ترانزیتی ابهر- تاکستان قرار دارد.

۱۳-۱-۱-۸- رودها و رودخانه‌ها

- رودخانه زنجان رود یکی از مهم‌ترین رودخانه‌های استان است که در شهرستان‌های ابهر و زنجان جاری می‌باشد.
- ابهر رود مهم‌ترین رودخانه جاری در سرتاسر شهرستان ابهر و شریان حیاتی این منطقه است.

۱۳-۱-۱-۹- کشاورزی

- زراعت‌های محصول این منطقه را گندم و جو آبی و دیم و نباتات علوفه‌ای دیم و آبی مانند یونجه و شبدر انواع حبوبات آبی و دیم مانند لوبیا سفید (کشاورز) لوبیا چیتی، لوبیا سفید و قرمز خورشتی انواع صیفی‌جات، سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، پیاز و انواع سبزیجات برگی و غده ای است.
- بسیاری از اراضی آبی این منطقه از دامنه قدیم تبدیل به باغ‌های انگور گردیده‌اند که از تاکستان‌ها انگور مرغوبی همه ساله استحصال و به اقصاء نقاط کشور پهناور ایران حمل می‌گردد. از انواع کشمش بیدانه سفید، قرمز، انواع عسگری یاقوتی، صاحبی، شاهانی فخری، مهدی‌خانی، اره‌گله، پستان‌گاو (اینک امجکی)، شکر شیرازی، ریش‌بابا، گزندآبی، قره‌اوزم، احمد بیگی، گوی اوزم، و کراو که از آن‌ها انواع فرآورده‌های انگور مانند کشمش آفتابی، سبزه سایه، کشمش تیزابی، آب انگور، آب غوره، سرکه، انگور پته، مویز، دوشاب.
- انواع درختان میوه، اعم از گردو و بادام، درختان مثمر دانه دار سردسیری مانند گلابی و به و انواع هسته‌دار مانند زردآلو، هلو و انواع گیلاس و آلبالو و درختان غیر مثمر با مصارف صنعتی و غیره می‌باشد.

- اراضی دیم منطقه بالغ بر ۱۰۷۸۱۵ هکتار، مرتع و چراگاه ۷۵۰۰۰ هکتار، بایر و حفاظتی ۱۰۰۰۰ هکتار، اراضی آبی ۳۷۰۰۰ هکتار؛

۱۳-۱-۱-۱۰- صنایع و معادن

- تمرکز بخش قابل توجهی از فعالیت‌های صنعتی در این شهرستان پس از شهرستان زنجان، و امکان ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی به منظور افزایش اشتغال و سرمایه‌گذاری
- میزان کل ذخایر معدنی معادن مورد بهره‌برداری شهرستان ابهر با بالغ بر ۳۴۲۲۰۶۹۰۱ تن و معادن راکد و غیرفعال با بالغ بر ۲۳۴۱۰۰۰ تن جمعاً ۳۶۵۴۷۹۰۱ تن می‌باشد.
- مواد معدنی به ترتیب میزان ذخیره موجود سیلیس، گرانیت، سنگ لاشه، خاک صنعتی، کائولن، آهن و تراورتن در معادن فعال و مرمیت، دولومیت، سیلیس، بارتین و آهک در معادن غیر فعال می‌باشد. کل تعداد معادن این شهرستان ۴۴ فقره می‌باشد که ۳۹ فقره آن فعال و ۵ فقره دیگر آن غیر فعال و یا در دست واگذاری هستند.
- شهرستان ابهر از نظر وجود صنایع رتبه دوم و از نظر اشتغال نیز رتبه دوم استان را دارد؛
- وضعیت موجود جواز تأسیس‌ها و طرح‌های توسعه نشان می‌دهد که در حال حاضر بالغ بر ۵۶۴ فقره جواز تأسیس معتبر با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۱۷۸۷۴۸۸۴ میلیون ریال و اشتغال ۲۸۶۶۶ نفر در شهرستان وجود دارد؛
- تعداد ۸۵ فقره طرح با پیشرفت فیزیکی بالای ۲۰ درصد می‌باشد که ۶۰ فقره آن مربوط به طرح‌های با پیشرفت فیزیکی بالای ۴۰ درصد است که این وضعیت حاکی از سرمایه‌گذاری نسبتاً خوبی در شهرستان می‌باشد؛

۱۳-۱-۱-۱۱- موقعیت جغرافیایی و راه‌های ارتباطی

- قرار گرفتن در مسیر مواصلاتی شمال غرب کشور (بزرگراه و جاده قدیم)
- نزدیک‌ترین شهرستان استان زنجان به استان تهران

۱۳-۱-۱-۱۲- آموزش

- وجود ۱۳ مرکز آموزش عالی در ابهر

۱۳-۱-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ابهر

۱۳-۱-۲-۱- منابع آب

- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود دارد؛
- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود دارد؛
- خشک شدن قنات‌ها و خارج شدن آنها از چرخه حیات اقتصادی
- افزایش تعداد چاه‌ها و کاهش سطح آب سفره‌های زیرزمینی در سال‌های اخیر و خشک شدن مقطعی ابهر رود

۱۳-۲-۱- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۵۹۳ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۲-۱-۳- حمل و نقل

- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛
- دوری از بنادر تجاری، نزدیک‌ترین بندر تجاری به شهرستان ابهر بندر انزلی است که ۳۰۳ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۲۹۸ کیلومتر با این شهرستان فاصله جاده‌ای دارد.

۱۳-۲-۱-۴- شهرک‌های صنعتی

- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک‌های صنعتی ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک‌های صنعتی ابهر ۴ و سلطانیه وجود ندارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک‌های صنعتی ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛
- دسترسی به گاز در شهرک‌های صنعتی ابهر ۳، ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛
- دسترسی به آب در شهرک‌های صنعتی ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک‌های صنعتی ابهر ۳، ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک‌های صنعتی ابهر ۲، ابهر ۳، ابهر ۴، سلطانیه و صائین‌قلعه وجود ندارد؛

۱۳-۱-۲-۵- کشاورزی

- در بخش کشاورزی منطقه، از منابع آب و خاک به نحو مطلوب بهره‌برداری نمی‌شود و موجبات تخریب اراضی و تأسیسات آبی منطقه فراهم می‌گردد؛
- در یکپارچگی اراضی و یکجا کشتی اقدام مؤثری به عمل نیامده است و طرح‌های موفق مکانیزه کم است؛
- نسبت به انتقال آب از منابع تأمین آب به روش صحیح و اصولی اقدامات کافی انجام نمی‌شود؛
- آیش و تناوب زراعی به نحو مطلوب و مناسبی رعایت نمی‌شود؛
- فعالیت‌های زراعی و باغی به نحو مطلوبی تخریب منابع طبیعی منطقه فراهم می‌گردد؛
- تلفات آب در مزرعه زیاد است، استفاده بهینه و به موقع و به مقدار کافی از آب اعمال نمی‌شود؛
- در مرحله برداشت محصولات کشاورزی و یا در کلیه مراحل از کاشت تا نگهداری محصول، درصد ضایعات بسیار بالاست و موجبات کاهش عملکرد را فراهم می‌نماید؛
- انگیزه و روحیه کاری و خلاقیت و ابتکار کشاورزان حوزه عمل کم است؛
- میزان ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی مناسب در منطقه ناکافی و همچنین از ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی موجود به نحو مطلوب استفاده نمی‌شود و در حفظ و نگهداری آن‌ها نیز دقت نمی‌گردد و فرسودگی بیش از اندازه موجبات ضایعات را فراهم می‌آورد؛
- اعتبارات تخصیصی به کشاورزی و امور زیربنایی منطقه بسیار کم است و کافی نبوده و به موقع تخصیص نمی‌یابد؛
- میزان تضمین خرید محصولات شرکت‌های تعاونی خرید در منطقه کم است و نوسانات قیمت محصولات زراعی و نبود قیمت پایه خرید و بیمه محصولات کشاورزی از اهم مشکلات کشاورزان است؛
- سطح مهارت‌ها و آموزش‌های علمی کشاورزان ناکافی می‌باشد
- منابع موجود و در دسترس کشاورزان ناکافی است
- آبیاری تحت فشار بیش از ۸۰ درصد از زمین‌های کشاورزی شهرستان و عدم رواج روش‌های نوین آبیاری

- پایین بودن میزان برداشت در واحد سطح در محصولات اصلی شهرستان (شامل انگور، سیب، گلابی، آلو و ...)
- استفاده از گونه‌های کم بازده در کشت محصولات باغی و زراعی و نیاز به اصلاح نهال‌ها و بذره‌های مورد استفاده
- کمبود صنایع تبدیلی و فعالیت زیر ظرفیت برخی از واحدهای موجود (مثل کارخانه کشمش پاک کنی و بسته بندی کشمش خشکبار قفرم با ظرفیت اسمی ۳۵۰۰ تن کشمش واقع در هیدج و کارخانه کشمش پاک کنی و بسته بندی کشمش رزان واقع در مجتمع صنعتی نورین)
- ضعف فعالیت‌های آموزشی و ترویجی در جهت شناساندن روش‌های نوین کشاورزی
- کوچک بودن مقیاس زمین‌های زیر کشت و توفیق اندک در تجمیع زمین‌های کشاورزی
- افزایش بی رویه استفاده از مواد شیمیایی جهت مبارزه با آفات و کم توجهی به روش‌های زراعی و بیولوژیک
- نبود میدان میوه و تره‌بار جهت بازاریابی و بازار رسانی متمرکز محصولات کشاورزی شهرستان

۱۳-۱-۲-۶- صنعت

- فقدان واحدهای صنایع تبدیلی و سایر صنایع و خدمات پشتیبان تولید مثل بسته‌بندی و...
- ضعف خدمات پشتیبانی از تولید و فقدان شرکتهای مشاوره‌ای و مهندسی و راه‌اندازی
- فقدان تشکل‌ها و شرکت‌های تخصصی صادرات و واردات

۱۳-۱-۲-۷- گردشگری

- فقدان زیرساختهای گردشگری (اقامتی، پذیرایی، مسافرتی و جهانگردی)
- فقدان طرح جامع گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی
- پایین بودن فرهنگ توریست پذیری مخصوصاً در سطح روستاهای شهرستان و عدم تربیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای شهرستان در مراکز آموزش عالی مستقر در آن

۱۳-۱-۲-۸- محیط زیست

- مبارزه غیر شیمیایی بر علیه آفات و بیماری‌ها انجام نمی‌شود و آلودگی‌های محیط زیست ایجاد می‌شود.

۱۳-۱-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ابهر

۱۳-۱-۳-۱- برق

- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۱-۳-۲- شهرک صنعتی

- وجود شهرک‌های صنعتی و مناطق صنعتی فعال و آماده بهره‌برداری با امکانات زیربنایی مناسب

۱۳-۱-۳-۳- صنعت

- امکان توسعه خوشه برق و نساجی در شهرستان ابهر
- امکان توسعه خوشه صنایع غذایی و تبدیلی در شهرستان ابهر

۱۳-۱-۳-۴- آموزش

- امکان استفاده از ظرفیت دانشگاهی شهرستان جهت تربیت نیروی انسانی متخصص متناسب با نیاز شهرستان

۱۳-۱-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ابهر

۱۳-۱-۴-۱- صنعت

- دشوار شدن تأمین مواد اولیه برای واحدهای صنعتی و از جمله کارگاه‌های نساجی به واسطه تحریم‌ها
- بالا رفتن هزینه نهادها به واسطه هدفمندسازی یارانه‌ها

۱۳-۲- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ایجرود

شهرستان ایجرود یکی از شهرستان‌های استان زنجان است که در باختر منطقه واقع شده و از شمال به شهرستان زنجان از جنوب به شهرستان خداآب، از شمال خاوری به سلطانیه در ابهر، از شمال باختری به شهرستان ماه‌نشان و از باختر به شهرستان بیجار (استان کردستان) محدود می‌شود. شهرستان ایجرود در ۴۷ درجه و ۴۹ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۳۵ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۵ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۳۴ دقیقه پهنای شمالی واقع شده و مساحت آن ۱۸۲۹ کیلو متر مربع می‌باشد. شهر زرین آباد مرکز این شهرستان نیز در ۴۸ درجه و ۱۷ دقیقه درازای جغرافیایی و ۳۶ درجه و ۲۵ دقیقه پهنای جغرافیایی و ارتفاع ۱۶۶۳ متری سطح دریا واقع شده است و براساس آمار کشاورزی ایجرود از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۹۳ آبادی و روستا است.

مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۲۵۶/۶ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان‌های سرد کوهستانی و تابستان‌های گرم و معتدل می‌باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۱ درجه سانتی‌گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۱۲۱/۱ روز می‌باشد.

جمعیت این شهرستان بر اساس سرشماری سال ۱۳۷۵ معادل ۴۱۴۵۶ نفر بوده که این تعداد در سال ۱۳۸۵ به ۳۶۷۴۴ نفر کاهش یافته است که معادل ۳/۸۱ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی هفتمین شهرستان پرجمعیت استان بشمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۲۰ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۹۹ درصد در نقاط روستایی و ۹ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان ایجرود، ۱۴۰۵۴ هزار نفر یعنی ۳۸/۲۵ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۱۳۷۵۸ هزار نفر می‌باشند که ۹۷/۸۹ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۲۹۶ هزار نفر بیکارند که ۲/۱۱ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۲-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ایجرود

۱۳-۲-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۱۲۳.۱ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۱۰۷.۶۵ میلیون مترمکعب؛

- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۱۱۸۵؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۴۲ ریال، آب صنعتی حق النظاره ۹.۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف براساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۳۲.۹۵ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛
- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود ندارد؛

۱۳-۲-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۲ می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۳۰۱ است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛
- برخورداری کلیه روستاهای تحت پوشش شهرستان از برق

۱۳-۲-۱-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۲ نقطه؛
- تعداد نقاط شهری فاقد شبکه گازرسانی: صفر نقطه؛
- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛

۱۳-۲-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۵ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۲۹۹ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۲-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۱۴۲۹ ریال؛

۱۳-۲-۱-۶- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): ایجرود و ناحیه ایجرود (۸) ؛
- امکان تهیه زمین صنعتی در ناحیه ایجرود وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به ناحیه ایجرود وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در ناحیه ایجرود وجود دارد؛
- دسترسی به آب در ناحیه ایجرود وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در ناحیه ایجرود وجود دارد؛

۱۳-۲-۱-۷- رودها و رودخانه‌ها

- وجود رودخانه‌های فصلی و دائمی در این شهرستان
- رودخانه خویین یک رود دائمی و از جمله رودخانه‌های مهمی است که در شهرستان ایجرود جریان دارد.
- رودخانه چسب یک رودخانه فصلی به طول ۳۲ کیلومتر و شیب متوسط ۲ درصد است که در شهرستان ایجرود جریان دارد.
- رودخانه قره قوش یک رود فصلی به درازای ۴۰ کیلومتر و شیب متوسط ۱/۶ درصد است، در شهرستان ایجرود جریان دارد.

۱۳-۲-۱-۸- کشاورزی

- پتانسیل مناسب خاک و برخورداری از زمین‌های حاصلخیز زراعی
- امکانات تولید علوفه مورد نیاز در شهرستان در اراضی کشاورزی و منابع طبیعی؛
- وجود نژاد باارزش گوسفند افشاری و دامداری‌های بزرگ صنعتی؛
- وجود متخصصان دامپروری و دامپزشکی در بخش‌های دولتی و خصوصی؛

- وجود گونه‌های نادر گیاهی و جانوری

۱۳-۲-۱-۹- صنایع و معادن

- وجود ذخایر قابل توجهی از معادن گچ؛
- وجود پتانسیل‌های کشاورزی به عنوان زمینه‌ساز توسعه صنایع تبدیلی؛
- نزدیکی به مرکز استان و توان جذب صنایع بزرگ؛
- وجود ناحیه صنعتی قابل توسعه؛
- وجود نیروی انسانی کارآمد و وجود مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای؛
- احداث شهرک صنعتی و تخصصی پتروشیمی؛

۱۳-۲-۱-۱۰- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- واقع شدن در مسیر زنجان- کردستان و زنجان- بیجار
- نزدیکی به شهرستان زنجان (مرکز استان)

۱۳-۲-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ایجرود

۱۳-۲-۲-۱- منابع آب

- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود دارد؛

۱۳-۲-۲-۲- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۸۱۴ دقیقه در سال بوده است؛
- بالا بودن تلفات انرژی در شبکه

۱۳-۲-۲-۳- حمل و نقل

- حمل بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی وجود ندارد؛
- ایستگاه راه آهن ندارد.
- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛

- دوری از بندر تجاری، نزدیک‌ترین بندر به این شهرستان بندر انزلی است که فاصله جاده آن با ایجرود ۲۶۹ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۴۲۵ کیلومتر می‌باشد؛

۱۳-۲-۲-۴- شهرک‌های صنعتی

- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به گاز صنعتی در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به گاز صنعتی در ناحیه ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به آب در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در ناحیه ایجرود وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک صنعتی ایجرود وجود ندارد؛

۱۳-۲-۲-۵- کشاورزی

- پراکنده بودن و یک‌دست نبودن بخش وسیعی از اراضی کشاورزی و به تبع آن ضعف مکانیزاسیون؛
- خرده مالک بودن بهره‌برداران و وجود آبادی‌های کوچک و پراکنده؛
- عدم همسطحی اراضی و رودخانه‌ها و افزایش هزینه تولید
- کمبود نیروی انسانی متخصص در حوزه‌های مختلف (باغبانی، زراعت، شیلات و ...)
- بالا بودن سن کشاورزان و ایجاد معضلات در امر آموزش آن‌ها؛
- نبود کارخانه‌های بسته‌بندی فرآوری، سردخانه و انبار نگهداری محصولات؛
- عدم حمایت لازم مؤسسات اعتباری و مالی در حد نیاز؛
- کشاورزی سنتی؛
- عدم وجود مجتمع‌های بزرگ کشاورزی؛
- عدم ثبات قیمت نهاده‌ها و فرآورده‌های تولیدی زیر بخش دام و طیور؛

۱۳-۲-۲-۶- صنایع و معادن

- عدم وجود استراتژی توسعه صنعتی و معدنی با برنامه‌های منطقه‌ای درازمدت مدون در شهرستان؛
- کم بود استقبال سرمایه‌گذار بومی و نبود رقابت؛
- ضعف خدمات پشتیبانی از تولید و فقدان شرکت‌های مشاوره‌ای و مهندسی نصب و راه‌اندازی؛

۱۳-۲-۲-۷- گردشگری

- نداشتن طرح جامع گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی

۱۳-۲-۲-۸- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- ضعف شبکه ارتباطی با ماهنشان و خدابنده (شهرستان‌های غربی و شرقی)

۱۳-۲-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ایجرود**۱۳-۲-۳-۱- کشاورزی**

- پتانسیل مناسب خاک
- امکانات تولید علوفه مورد نیاز شهرستان در اراضی کشاورزی و منابع طبیعی
- امکان ایجاد مجتمع‌های پرورش ماهی و آبزیان

۱۳-۲-۳-۲- صنعت و معدن

- وجود زمینه و گرایش در توسعه صنایع معدنی، نساجی، کانی‌های غیر فلزی، غذایی، برق و الکترونیک
- قابلیت و توانمندی‌های مربوط به تولید و عرضه صنایع دستی

۱۳-۲-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ایجرود**۱۳-۲-۴-۱- کشاورزی**

- طولانی بودن فصل خشکی
- طغیانی بودن رودخانه ها
- ظرفیت های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛
- امکان ایجاد مجتمع های پرورش ماهی و آبزیان؛
- بیلان منفی آب های زیرزمینی

۱۳-۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان خدابنده

شهرستان خدابنده یکی از شهرستان های جنوب استان زنجان است که از شمال به شهرستان های ایجرود و ابهر، از خاور و شمال خاوری به شهرستان ابهر، از جنوب خاوری به شهرستان بویین زهرا (استان قزوین)، از جنوب به استان همدان و از باختر به شهرستان بیجار (استان کردستان) محدود می شود. این شهرستان در ۴۷ درجه و ۵۱ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۵۷ دقیقه درازای خاوری و ۳۵ درجه و ۳۵ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۲۵ دقیقه پهنای شمالی واقع شده و مرکز آن از نظر جغرافیایی در ۴۸ درجه و ۳۵ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۷ دقیقه پهنای شمالی و ارتفاع ۱۹۷۰ متری از سطح دریا واقع شده و ۵۱۵۱ کیلومتر مربع مساحت دارد. به طور کلی منطقه خدابنده یک ناحیه کوهستانی است که از ارتفاعات و قله های متعددی برخوردار می باشد.

نام شهر مرکز شهرستان خدابنده، قیدار است. براساس آمار سال ۱۳۸۵ خدابنده از نظر تقسیمات سیاسی و جغرافیایی با مساحت ۵۱۵۱ کیلومتر و با مرکزیت شهر قیدار، دارای ۴ بخش، ۴ شهر، ۱۰ دهستان و ۲۳۴ آبادی دارای سکنه می باشد.

مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۲۸۸/۲ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان های سرد کوهستانی و تابستان های گرم، معتدل و کوهستانی می باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۱/۲ درجه سانتی گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۱۰۸/۴ روز می باشد.

در سرشماری سراسری سال ۱۳۷۵ جمعیت شهرستان خدابنده ۱۶۳۰۶۸ نفر برآورد شده که این تعداد در سال ۱۳۸۵ به ۱۶۴۸۶۴ نفر افزایش یافته است که معادل ۱۷/۰۹ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی دومین شهرستان پرجمعیت استان بشمار می رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۳۲ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۷۵/۱۲ درصد در نقاط روستایی و ۲۴/۸۸ درصد در

نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان خداآبنده، ۵۲۲۳۸ هزار نفر یعنی ۳۱/۶۸ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۴۶۸۰۹ هزار نفر می‌باشند که ۸۹/۶۱ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۵۴۲۹ هزار نفر بیکارند که ۱۰/۳۹ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۳-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان خداآبنده

۱۳-۳-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۱۶۶.۳۷ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۸۵.۲۲ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۱۴۲۷۵؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۷۰ ریال، آب صنعتی حق النظاره ۹.۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف براساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۲۲.۷۱ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛
- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود ندارد؛

۱۳-۳-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۴ می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۱۱۸۴ است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛
- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۳-۱-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۳ نقطه؛

- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛

۱۳-۳-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۲ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۵۶۱ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۳-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۶۹۲ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی: ۷۷۰ ریال؛

۱۳-۳-۱-۶- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): خداینده (۵۰) و ناحیه صنعتی دو تپه؛
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- دسترسی به گاز صنعتی در شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- دسترسی به آب در شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک صنعتی خداینده وجود دارد؛
- فاصله نزدیک شهرک صنعتی با جاده ترانزیت

۱۳-۳-۱-۷- غارها

- غار تاریخی کتله خور گرماب در دل کوه‌های آهکی جنوب روستای گرماب واقع شده و از مرکز بخش ۱۰ کیلومتر با استفاده از معبر ماشین رو فاصله دارد.

۱۳-۳-۱-۸- بناهای تاریخی

- مسجد جامع سجاس در شهرک فعلی سجاس در ۱۲ کیلومتری شمال غربی شهرستان خدابنده قرار دارد. آثار و بقایای تاریخی در این شهرک بیانگر عظمت آن در دوره‌های مختلف اسلامی است.

۱۳-۳-۱-۹- رودها و رودخانه‌ها

- رودخانه شور فشاویه یک رودخانه دایمی به طول تقریبی ۴۲۰ کیلومتر، شیب متوسط ۰/۴ درصد و مسیر کلی جنوب خاوری است که در استان‌های قم، تهران، مرکزی، قزوین، زنجان و شهرستان‌های قم، تهران، ساوه، کرج، قزوین و خدابنده جریان دارد.
- رودخانه آق‌بلاغ چای یک رود فصلی به درازای ۱۷ کیلومتر و شیب متوسط ۳ درصد است که در شهرستان خدابنده، در روستاهای شیوانات و گرماب از بخش افشار جریان دارد.
- رودخانه بزینه رود یک رود فصلی به درازای ۷۵ کیلومتر و شیب متوسط ۱/۳ درصد است که در محدوده شهرستان خدابنده جریان دارد.
- رودخانه سَجاس رود یک رودخانه فصلی به طول ۶۰ کیلومتر است که در دهستان سجاس رود از بخش سجاس‌رود شهرستان خدابنده جریان دارد.
- رودخانه شور همدان خدابنده یک رود فصلی به طول ۱۲۰ کیلومتر و شیب متوسط ۰/۷ درصد است که در دهستان مهربان (شهرستان همدان) و دهستان گرماب از بخش افشار (شهرستان خدابنده) جریان دارد.
- رودخانه شورچای یک رودخانه فصلی به درازای حدود ۳۵ کیلومتر و شیب متوسط ۱/۹ درصد است که در محدوده شهرستان خدابنده جریان دارد.

- رودخانه شور سهرورد یک رودخانه فصلی به طول تقریبی ۴۵ کیلومتر و شیب متوسط ۱/۳ درصد است که در دهستان‌های حومه و سهرورد از بخش مرکزی شهرستان خدابنده جریان دارد.

۱۳-۱-۳-۱۰- چشمه‌ها

- چشمه‌های گرماب خدابنده، این چشمه‌ها که در جنوب خاوری شهر قیدار و در روستای گرماب واقع شده‌اند، جلوه توریستی و زیبایی به روستای باستانی گرماب بخشیده‌اند.

۱۳-۱-۳-۱۱- کشاورزی

- برخورداری از تنوع اقلیمی و پتانسیل‌های مطلوب (آب و خاک) در کشت و تولید محصولات زارعی و باغی؛
- نزدیکی به عمده‌ترین کانون‌های جمعیتی و قطب‌های صنعتی و وجود بازار مصرف برای محصولات کشاورزی و صنعتی شهرستان؛
- داشتن بالاترین عملکرد در واحد سطح در تولید گندم دیم و کلزا (رتبه اول کشوری)؛
- تولید چغندر قند با عیار ۲۰ درصد و متوسط عملکرد ۳۰ تن (بالاتر از متوسط کشوری)؛
- بالا بودن ضریب مکانیزاسیون در شهرستان به طوری که ۹۸ درصد فعالیت‌های کشاورزی، مکانیزه صورت می‌گیرد؛
- وجود فارغ‌التحصیلان کشاورزی جویای کار و نیروی کار جوان و ارزان در منطقه؛
- وجود شهرک صنعتی و امکان سرمایه‌گذاری در بخش صنایع تبدیلی کشاورزی؛
- وجود شرکت‌های توسعه خدمات کشاورزی؛
- تولیدات بالای گیاهان علوفه‌ای و منابع ژنتیکی مرغوب گوسفند افشار و فر هنگ دامداری رایج در منطقه؛
- اجرای طرح‌های موفق در شهرستان که منجر به افزایش دوره شیردهی از ۱۴۰ روز به ۲۱۰ روز و افزایش تولید روزانه شیر از ۴ لیتر به ۱۴ لیتر شده است؛

۱۳-۱-۳-۱۲- صنایع و معادن

- وجود ذخایر معدنی از قبیل گچ، باریتین (تنها معدن فعال باریتین استان)، تراورتن، مرمریت، سنگ لاشه، مواد اولیه سیمان شامل مارن آهکی و مارن رسی؛
- وجود شهرک صنعتی که امکانات لازم را برای متقاضیان صنعتی فراهم آورده است؛
- وجود امکانات زیر بنایی مناسب شامل آب، برق، زمین و نیروی کار؛
- مواد اولیه فراوان و ارزان قیمت برای واحدهای صنایع تبدیلی از پتانسیل‌های مهمی است که شهرستان خدابنده را از موقعیت ممتازی برخوردار نموده است.
- وجود نیروی جوان و آماده به کار؛
- معافیت‌های مالیاتی ده ساله باتوجه به محروم بودن برخی از مناطق شهرستان؛

۱۳-۱-۳-۱۳- گردشگری

- وجود آثار تاریخی، فرهنگی و جاذبه‌های گردشگری متعدد شناسایی شده و قابل ثبت در فهرست ملی به تعداد ۴۳۸ مورد

۱۳-۱-۳-۱۴- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- بهره‌مندی از موقعیت مکانی و جغرافیایی ممتاز شهرستان به عنوان گلوگاه متصل کننده ۳ استان کردستان، همدان و قزوین و واقع شدن در مسیر ترانزیت شمال، غرب و جنوب کشور؛
- موقعیت جغرافیایی شهرستان به گونه‌ای است که منجر به کاهش مسیرهای ارتباطی جنوب به غرب و شمال به غرب به مرکز کشور می‌شود (به طور مثال مسیر شهرستان خدابنده راه دسترسی همدان به گیلان را ۲۵ کیلومتر کاهش می‌دهد).

۱۳-۱-۳-۱۵- آموزش

- وجود مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و هنرستان فنی در شهرستان؛

۱۳-۲-۳-۱۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان خدابنده

۱۳-۲-۳-۱- منابع آب

- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود دارد؛

• بیان منفی آب های زیرزمینی

۱۳-۳-۲-۲- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۹۳۵ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۳-۲-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری فاقد شبکه گازرسانی: ۲ نقطه؛

۱۳-۳-۲-۴- حمل و نقل

- تعداد ایستگاه های راه آهن در شهرستان: صفر ایستگاه؛
- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛
- دوری از بندر تجاری، فاصله جاده ای این شهرستان با نزدیک ترین بندر تجاری یعنی بندر انزلی ۲۹۹ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۳۶۳ کیلومتر می باشد؛

۱۳-۳-۲-۵- شهرک های صنعتی

- امکان تهیه زمین صنعتی در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- راه برای دسترسی به ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- دسترسی به گاز صنعتی در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- دسترسی به آب در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- دسترسی به تلفن در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک صنعتی خدابنده وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در ناحیه صنعتی دو تپه وجود ندارد؛

۱۳-۳-۲-۶- کشاورزی

- کمبود فضاهای ذخیره‌سازی محصولات کشاورزی از جمله سیلوی ذخیره غلات و فقدان انبارهای ذخیره محصول؛
- افزایش بی رویه جمعیت بهره‌بردار از منابع آب و خاک
- شسته شدن خاک‌های حاصلخیز و انباشت آنها در پشت سدها به سبب تخریب مراتع بالادست
- زراعت غلط در اراضی شیب دار و کم بازده و شخم در جهت شیب
- نبود جاده‌های بین مزارع؛
- فقدان میادین عرضه مستقیم محصولات زراعی و باغی؛
- عدم وجود واحدهای صنایع تبدیلی در شهرستان؛
- کمبود ناوگان حمل و نقل؛
- عدم استفاده از کودهای زیستی در مزارع؛
- کمبود نهاده‌های کشاورزی؛
- عدم آشنایی اکثر بهره‌برداران به علم روز کشاورزی و تخریب مراتع و تبدیل آن به دیم‌زار؛
- کوچک مقیاس بودن تولید در بخش کشاورزی؛
- شیب زیاد اراضی در بیش از نیمی از قلمرو شهرستان؛
- کافی نبودن تأسیسات مهار و بهره‌برداری از منابع آب‌های سطحی؛
- ضعف خدمات برتر و خدمات پشتیبان تولید؛
- ضعف شبکه‌های ارتباطی درون شهرستانی و بین منطقه‌ای؛
- به دلیل سیستم نگهداری سنتی دام پوشش کامل بهداشتی و کنترل دام امکان‌پذیر نبوده و گاه‌آه‌های همکار لازم و مطلوب از سوی دامداران انجام نمی‌گیرد؛
- کمبود نیروی متخصص و فنی دامپزشکی با توجه به وسعت شهرستان و جمعیت دامی منطقه؛

۱۳-۳-۲-۷- صنایع و معادن

- عدم وجود استراتژی توسعه صنعتی و معدنی با برنامه‌های منطقه‌ای درازمدت مدون در شهرستان؛

- کم بودن استقبال سرمایه‌گذار بومی و کم بودن رقابت بین مردم جهت سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و معدنی؛
- عدم تکافوی منابع مالی بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری و بهره‌گیری از زیربنای موجود؛

۱۳-۳-۲-۸- گردشگری

- کمبود امکانات رفاهی و خدماتی در کنار آثار فرهنگی، تاریخی و جاذبه‌های گردشگری (کمپ‌های موقت و دائمی، نمازخانه، سرویس بهداشتی و ...)
- کمبود نیروی انسانی متخصص و فروشگاه‌های عرضه محصولات و وسایط عمومی و خصوصی در حوزه گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع

۱۳-۳-۲-۹- آموزش

- عدم وجود ارتباط مراکز آموزشی موجود با توانمندی‌های شهرستان؛

۱۳-۳-۲-۱۰- محیط زیست

- وجود فاضلاب‌ها و پساب‌های صنعتی و انسانی و عدم تصفیه آنها
- عدم وجود محل دفن ضایعات سمی و خطرناک

۱۳-۳-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان خدابنده

۱۳-۳-۳-۱- کشاورزی

- شرایط مناسب اقلیمی منطقه جهت پرورش شتر مرغ؛
- وجود مراتع خوب که امکان گسترش صنعت زنبورداری را فراهم می‌سازد؛
- امکان تولید بذور هیبرید با بهترین نتاژ در منطقه؛
- امکان تولید بذور مادری غلات در شهرستان؛
- امکان تولید بذور مادری سیب‌زمینی و مینی‌تیوبر بخاطر ایزوله بودن منطقه؛
- امکان گسترش کشت گیاهان دارویی (کدوی پوست کاغذی، رازیانه، گل بابونه و...)

- امکان گسترش گلخانه‌های تولید گل و قارچ در سطح شهرستان؛
- شرایط مناسب برای پرورش انواع ماهی با توجه به پشت سد تالوار، چاه‌های نیمه عمیق، قنات و چشمه

۱۳-۳-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان خدابنده

۱۳-۳-۴-۱- کشاورزی

- زیاد بودن نوسانات دما، کمی بارندگی و طولانی بودن فصل خشک
- بیلان منفی آب‌های زیرزمینی

۱۳-۴- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان خرمدره

شهرستان خرمدره با مرکزیت شهر خرمدره یکی از شهرستان‌های استان زنجان است که در خاور استان زنجان قرار گرفته است. این شهرستان از نظر جغرافیایی در ۴۸ درجه و ۵۵ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۱۷ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۱۰ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۲۵ دقیقه پهناي شمالی واقع شده و مرکز آن نیز در موقعیت ۴۹ درجه و ۱۱ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۱۲ دقیقه پهناي شمالی در جلگه‌ای میان دو رشته کوه قرار گرفته و ارتفاع متوسط آن از سطح دریا ۱۵۹۰ متر و مساحت آن ۴۰۷ کیلومتر مربع می‌باشد. شهر خرمدره در کرانه ابهررود واقع شده و شاخه‌ای از این رود از میان شهر عبور می‌کند. این شاخه در آبادانی باغ‌ها و مزارع سرسبز این منطقه نقش اساسی دارد. این شهرستان که به شکل قطره‌ای در دل شهرستان ابهر قرار گرفته است، از شمال به استان قزوین و از جنوب، خاور و باختر به شهرستان ابهر محدود می‌شود. خرمدره تا چندی پیش از لحاظ تقسیمات سیاسی یکی از شهرهای شهرستان ابهر بود که محدوده اطراف شهر و روستاهای گرداگرد آن را شامل می‌شده است ولی در تقسیمات کشوری سال ۱۳۷۷ با عنوان یک شهرستان مستقل به مرکزیت شهر خرمدره شناخته شد. شهرستان خرمدره از لحاظ وسعت کوچک‌ترین شهرستان استان بوده و به لحاظ تراکم نسبی جمعیت در سطح استان رتبه اول را دارا است. شهرستان خرمدره بر اساس تقسیمات کشوری آبان ماه ۱۳۸۱، از یک بخش مرکزی، ۲ دهستان به نام‌های الوند و خرمدره و یک شهر به نام خرمدره تشکیل شده است. و براساس آمار کشاورزی خرمدره از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۲۵ آبادی است.

مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۲۹۲/۹ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان‌های معتدل و نیمه سرد و تابستان‌های گرم و معتدل می‌باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۲ درجه سانتی‌گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۱۰۰/۵ روز می‌باشد.

بر اساس آمار جمعیتی سال ۱۳۷۵ جمعیت این شهرستان ۵۱۶۸۱ نفر برآورد شده که این تعداد به ۶۰۴۹۹ نفر در سال ۱۳۸۵ افزایش یافته است که معادل ۶/۲۷ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی چهارمین شهرستان پرجمعیت استان بشمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۱۴۸ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۲۰ درصد در نقاط روستایی و ۸۰ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان خرمدره، ۱۹۷۵۹ هزار نفر یعنی ۳۲/۶۶ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۱۶۸۳۶ هزار نفر می‌باشند که ۸۵/۲۱ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۲۹۲۳ هزار نفر بیکارند که ۱۴/۷۹ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۴-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان خرمدره

۱۳-۴-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۲۵۵.۷۲ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۶۸۰.۳۶ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۱۶۲۳۴؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۷۹ ریال، آب صنعتی حق النظاره ۹.۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف براساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۲۱.۶۱ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛
- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود ندارد؛

۱۳-۴-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۲.۵ می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۵۳۷ است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛

۱۳-۴-۱-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۱ نقطه؛
- تعداد نقاط شهری فاقد شبکه گازرسانی: صفر نقطه؛
- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛
- برخورداری اکثریت قریب به اتفاق از گاز طبیعی

۱۳-۴-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۶ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۴۱۶ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۴-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۱۱۱۶ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی: ۵۰۸ ریال؛
- تعداد ایستگاه‌های راه آهن در شهرستان: ۱ ایستگاه؛
- فاصله مرکز شهرستان از نزدیک‌ترین ایستگاه راه آهن و نام ایستگاه: فاصله ۴ کیلومتر و نام ایستگاه: ایستگاه خرمدره؛

۱۳-۴-۱-۶- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): خرمدره (۳۰۴/۴۴)؛
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک‌ها وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک یا مجتمع وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به گاز صنعتی در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به آب در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک وجود دارد؛

۱۳-۴-۱-۷- کشاورزی

- وجود محصولات کشاورزی متنوع به عنوان نمونه میوه‌های دانه‌دار چون سیب و به و...؛
- میوه‌های هسته‌دار از قبیل آلبالو، گیلان، زرد آلو و...؛ میوه‌های خشک از قبیل بادام، گردو و...؛
- عرضه قابل توجه محصولات دامی و وجود دامداریهای صنعتی و امکان توسعه دامداری

۱۳-۴-۱-۸- صنایع و معادن

- این شهرستان از نظر داشتن ذخایر و معادن فعال گرانیات با اهمیت بوده و زمینه ایجاد دو واحد سنگبری گرانیاتی در این شهرستان را فراهم نموده است؛
- وجود برخی صنایع و عرضه محصولات صنعتی (مینو و نساجی)

۱۳-۴-۱-۹- گردشگری

- وجود حدود ۹۰ اثر تاریخی
- برخورداری از طبیعت مناسب گردشگری با درختان نیمه وحشی، رودخانه، چشمه‌ها و آبشارهای متعدد

۱۳-۴-۱-۱۰- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- نزدیکی به مرکز کشور و مراکز عمده مصرف
- وجود راه‌های سهل‌الوصول، بزرگراه، ترانزیت و خط آهن نزدیک به پایتخت

۱۳-۴-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان خرمدره

۱۳-۴-۲-۱- منابع آب

- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود دارد؛

۱۳-۴-۲-۲- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۱۰۶۱ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۴-۲-۳- حمل و نقل

- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛
- عدم وجود پایانه شهری
- دوری از بندر تجاری، فاصله جاده‌ای این شهرستان با نزدیک‌ترین بندر تجاری یعنی بندر انزلی ۲۹۸ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۳۰۳ کیلومتر می‌باشد؛

۱۳-۴-۲-۴- شهرک‌های صنعتی

- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک وجود ندارد؛

۱۳-۴-۲-۵- کشاورزی

- عدم یکپارچگی اراضی
- گسترش نیافتن آبیاری مکانیزه و تبخیر آب در روش‌های سنتی انتقال آب
- وجود دام مازاد بر ظرفیت

۱۳-۴-۲-۶- صنعت و معدن

- عدم وجود استراتژی توسعه صنعتی و معدنی با برنامه‌های منطقه‌ای درازمدت مدون در شهرستان؛
- کم بودن استقبال سرمایه‌گذار بومی و کم بودن رقابت بین مردم جهت سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و معدنی؛
- نبود ارتباط توسعه صنعتی و معدنی با قابلیت‌های معدنی و کشاورزی؛
- ضعف خدمات پشتیبانی از تولید و فقدان شرکت‌های مشاوره‌ای و مهندسی نصب و راه‌اندازی؛
- مشکلات سیستم بانکی در ارتباط با ارائه تسهیلات؛
- عدم ارتباط کافی بین بخش‌های مختلف صنعت و معدن؛
- عدم تکافوی منابع مالی بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری و بهره‌گیری از زیربنای موجود؛
- وسعت کم شهرستان و محدود بودن زمین قابل واگذاری صنعتی؛
- فقدان صنایع پشتیبانی تولید مثل بازاریابی، بسته‌بندی، و فروش فله‌ای

۱۳-۴-۲-۷- محیط زیست

- عدم وجود شبکه فاضلاب شهری

۱۳-۴-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان خرمدره

۱۳-۴-۳-۱- برق

- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۴-۳-۲- کشاورزی

- قابلیت ایجاد صنایع تبدیلی کشاورزی با توجه به تولید انگور، بادام، گردو، سیب، به، آلبالو و...
- امکان استفاده از سرشاخه‌های رودخانه موجود برای افزایش زیرکشت

۱۳-۴-۳-۳- صنعت

- قابلیت ایجاد صنایع مرتبط با مواد معدنی به ویژه گرانیت

۱۳-۴-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان خرمدره

۱۳-۴-۴-۱- کشاورزی

- سرمای زودرس و دیرپا به عنوان عامل محدودکننده فعالیت‌های عمرانی
- بیلان منفی آب‌های زیرزمینی

۱۳-۴-۴-۲- موقعیت راه‌ها

- وجود نقاط حادثه‌خیز به ویژه در راه‌های روستایی

۱۳-۵- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان زنجان

وسعت کلی شهرستان زنجان بالغ بر ۶۷۶۳ کیلومتر مربع یعنی ۶۷۶/۳۰۰ هکتار می‌باشد. این منطقه در حداقل ۲۵ دقیقه و ۴۷ درجه و در حداکثر ۵۴ دقیقه ۴۸ درجه طول شرقی و در حداقل ۲۷ دقیقه و ۳۶ درجه و در حداکثر ۱۵ دقیقه ۳۷ درجه عرض شمالی قرار گرفته است، ارتفاع آن از سطح دریا ۱۶۶۳ متر می‌باشد. شهرستان خرمدره همجوار با استان‌های آذربایجان شرقی و اردبیل و شهرستان‌های ابهر، ماهشان، طارم و ایجرود است.

نام شهر مرکز شهرستان زنجان، زنجان است. براساس آمار سال ۱۳۸۵ جمعیت شهرستان زنجان حدود ۴۵۴۶۱۶ هزار نفر است و براساس آمار کشاورزی زنجان از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۳۳۹ آبادی است. مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۲۹۹/۱ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان‌های سرد کوهستانی و تابستان‌های گرم و معتدل می‌باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۰/۹ درجه سانتی‌گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۱۱۷/۴ روز می‌باشد.

براساس داده‌های سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵ جمعیت شهرستان ۴۵۴۶۱۶ هزار نفر اعلام شده که معادل ۴۷/۱۳ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی اولین شهرستان پرجمعیت استان بشمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۶۷ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۲۳/۰۸ درصد در نقاط روستایی و ۷۶/۹۲ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان زنجان، ۱۶۲۱۷۲ هزار نفر یعنی ۳۵/۶۷ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۱۴۳۸۱۴ هزار نفر می باشند که ۸۸/۶۸ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می دهد. بنابراین ۱۸۳۵۸ هزار نفر بیکارند که ۱۱/۳۲ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۵-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان زنجان

۱۳-۵-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۳۶۸.۹ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۱۵۱.۵۴ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۹۱۴۲۴؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۶۳ ریال، آب صنعتی حق النظاره ۹۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه های مختلف براساس میزان سرمایه گذاری و سنوات دریافت می گردد) و آب شرب ۲۴.۴ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛

۱۳-۵-۱-۲- برق

- تعداد پست های فشار قوی موجود در شهرستان ۱۲ عدد می باشد؛
- تعداد پست های فشار متوسط موجود در شهرستان ۲۴۴۱ عدد است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛

۱۳-۵-۱-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۱ نقطه؛
- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛

۱۳-۵-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۹ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۷۳۳ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۵-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۴۷۷ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی: ۸۰۳ ریال؛
- شهرستان ۵ ایستگاه راه‌آهن دارد؛
- فرودگاه در شهرستان وجود دارد؛

۱۳-۵-۱-۶- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): زنجان ۱ (۵۶۷.۴۳)، زنجان ۲ (۳۲۰)، زنجان ۳، ناحیه صنعتی کارگاهی، تخصصی روی (۱۷۶.۴۲)، ناحیه صنعتی ارمغان خانه
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک‌های زنجان ۱، زنجان ۲ و تخصصی روی وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک یا مجتمع برای زنجان ۱، زنجان ۲ و تخصصی روی وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک شهرک‌های زنجان ۱، زنجان ۲ و تخصصی روی وجود دارد؛
- دسترسی به آب در شهرک شهرک‌های زنجان ۱، زنجان ۲ و تخصصی روی وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک‌های زنجان ۱ و تخصصی روی وجود دارد؛
- شهرک زنجان ۱ دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته دارد.

۱۳-۵-۱-۷- پارک‌های علم و فناوری

- نام پارک و وسعت آن: پارک علم و فناوری زنجان به وسعت ۳۰ هکتار؛

- دسترسی به زمین به صورت آپارتمان اجاره‌ای در ساختمان مشترک؛
- تعداد واحدهای مستقر در پارک: ۲۵ واحد؛
- سایر تسهیلات موجود در پارک: دسترسی به آب و برق و تلفن و خدمات شهری؛ در حال ایجاد دسترسی به فیبر نوری و اینترنت بی سیم.
- شرکت‌های موفق مستقر در پارک علم و فناوری زنجان: پارس فرانگر پرداز، بهساز محیط زنجان، پویش الکترونیک زنجان، داده پردازان نوآور زنجان، زمین گستر زنجان، توسعه‌گران عصر فناوری، فنی و مهندسی فارااثل، تأمین ابزار و قطعات مهتا قشم، نوپردازان داده‌های آداک، تابش داد، همراه گستر زرین آفاق، صنایع الکترونیک فرتاک کنترل، سنگ کاوان معدن ایرانیان؛

۱۳-۵-۱-۸- غارها

- غار تاریخی گلجیک زنجان غار در ۳۵ کیلومتری جنوب غربی شهرستان زنجان در ارتفاعات مشرف به روستای حاج آرش از توابع شهرستان زنجان واقع شده است.
- غار خرمنه‌سر زنجان در کوه بلند و سر به فلک کشیده خرمنه‌سر در سمت شمالی روستای شاه‌نشین و یا به اصطلاح متداول و معمولی محل شانش واقع گردیده که غار عظیم و با ابهت خرمنه‌سر نیز در دل این کوه و در ارتفاع ۱۶۰۰ متری از سطح دریا قرار دارد.

۱۳-۵-۱-۹- بناهای تاریخی

- کاروان‌سرای سرچم یکی از کاروان‌سراهای مهم مسیر تجاری ری به آذربایجان در قرن هشتم هجری قمری بوده است.

۱۳-۵-۱-۱۰- رودها و رودخانه‌ها

- رودخانه سفیدرود یا قزل‌اوزن علاوه بر اهمیت اقتصادی بالایی که دارد به دلیل پرآبی، زیبایی و طولانی بودن مسیر خود یکی از مهم‌ترین رودخانه‌های زنجان است که در زمینه جاذبه‌های گردشگری نیز اهمیت زیادی دارد.

- رودخانه زنجان رود یکی از مهم ترین رودخانه های استان است که در شهرستان های ابهر و زنجان جاری می باشد.

۱۳-۵-۱-۱۱- چشمه ها

- چشمه معدنی ونلق در محدوده شهرستان زنجان و حدود ۲۱ کیلومتری جاده زنجان - میانه در روستای ونلق واقع شده است.
- چشمه آب گرم ابدال در جنوب باختری جاده زنجان - تبریز و در محدوده شهرستان زنجان واقع شده است.

۱۳-۵-۱-۱۲- گردشگری

- وجود بیش از ۶۰۰ اثر تاریخی
- وجود مناطق و مسیرهای شاخص اکوتوریسمی، ارتفاعات گاوزنگ، مسیر گردشگری به ماسوله، دشت آهوان سهرین و نزدیکی به منطقه حفاظت شده سرخ آباد

۱۳-۵-۱-۱۳- کشاورزی

- وجود امکانات پرورش ماهی و سایر آبزیان در سطح شهرستان (سدهای خاکی، حوضچه های پرورش ماهی و هم چنین مطالعه و پژوهش و پرورش میگوی آب شیرین، شاه میگو و گونه های با ارزش صادراتی خرچنگ و هم چنین ماهیان زینتی)

۱۳-۵-۱-۱۴- بازرگانی

- وجود گمرک در شهرستان
- احداث نمایشگاه بین المللی کاسپین در این شهرستان

۱۳-۵-۱-۱۵- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- نزدیکی به عمده ترین کانون های جمعیتی و قطب صنعتی و وجود بازار مصرف برای محصولات کشاورزی و صنعتی استان

- استقرار در مسیر مواصلاتی و ترانزیتی تهران- اروپا و خطوط راه آهن تبریز- تهران- جلفا
- نزدیکی به مبادی ورود و خروج به ویژه منطقه قفقاز و ترکیه به عنوان دروازه اروپا
- وجود راه‌های ارتباطی مناسب بین شهرستان با نقاط دیگر استان و استان‌های هم‌جوار و کشورهای خارجی از قبیل ریل راه آهن، جاده و هم چنین وجود فرودگاه در شهرستان.

۱۳-۵-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان زنجان

۱۳-۵-۲-۱- منابع آب

- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود دارد؛
- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود دارد؛

۱۳-۵-۲-۲- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۱۷۳۰ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۵-۲-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری فاقد شبکه گازرسانی: ۱ نقطه؛

۱۳-۵-۲-۴- حمل و نقل

- دوری از بندر تجاری، فاصله جاده‌ای این شهرستان با نزدیک‌ترین بندر تجاری یعنی بندر انزلی ۲۳۲ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۳۸۸ کیلومتر می‌باشد؛

۱۳-۵-۲-۵- گردشگری

- کمبود امکانات رفاهی در جوار مراکز مهم گردشگری شهرستان از قبیل مساجد، هتل و ...
- قرار گرفتن اکثر ابنیه گردشگری در کنار راه‌های مواصلاتی و عدم امکان بازسازی مناسب آنها
- تخریب آثار فرهنگی و تاریخی توسط سوداگران و قاچاقچیان

۱۳-۵-۲-۶- کشاورزی

- دور بودن دشت‌ها و اراضی از آب‌های سطحی
- کمبود اراضی مستعد کشت به علت کوهستانی بودن و شیب زیاد
- نبود آگاهی و دانش‌های نوین در بهره‌برداری از منابع طبیعی
- قرار گرفتن شهرستان در قلمرو خشک، بیابانی و سرد
- کمبود بارندگی
- فقر مواد آلی در خاک
- عدم تمایل بخش خصوصی و بانک‌ها در امر سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی
- کوچک بودن قطعات زراعی و پراکندگی آنها
- همه‌گیر نبودن بیمه محصولات کشاورزی
- برقی نشدن بخش عظیمی از چاه‌های کشاورزی
- غیر همسطح بودن بستر رودخانه از اراضی حاشیه که موجب افزایش هزینه‌های تولید می‌گردد
- فقدان بانک اطلاعات لازم جهت مطالعات در مورد آب و خاک و امکان سنجش توسعه منابع آب

۱۳-۵-۲-۷- بازرگانی

- تمایل پایین تجار به استفاده امکانات آموزشی برای افزایش کارایی و ...
- کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های بازرگانی مثل انبارها، سردخانه‌ها، سیلوها و پایه‌های صادراتی

۱۳-۵-۲-۸- حمل و نقل

- نارسایی شبکه حمل و نقل به ویژه در مناطق روستایی

۱۳-۵-۲-۹- صنعت و معدن

- خالی بودن ظرفیت‌های معدنی شهرستان به دلیل عدم وجود صنایع پایین دستی معدنی

۱۳-۵-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان زنجان

۱۳-۵-۳-۱- برق

- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۵-۳-۲- شهرک صنعتی

- وجود زمینه ایجاد شهرک‌های صنعتی و توسعه آنها

۱۳-۵-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان زنجان

۱۳-۵-۴-۱- کشاورزی

- طغیانی بودن رودخانه‌ها و فصلی بودن آن در دبی‌های بحرانی بالا و افزایش هزینه تأسیسات آبی
- توزیع نامناسب زمانی و مکانی آب‌های سطحی و وقوع سیل و خشکسالی

۱۳-۶- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان طارم

شهرستان طارم که با نام آب‌بر نیز مشهور است از شمال به استان‌های گیلان و اردبیل، از جنوب به شهرستان ابهر و استان قزوین، از خاور به شهرستان رودبار (استان گیلان) و دریاچه سد سفیدرود و از باختر به شهرستان زنجان محدود می‌شود. این شهرستان از نظر جغرافیایی در ۴۸ درجه و ۳۰ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۱۵ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۴۱ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۱۲ دقیقه پهنای شمالی قرار گرفته و مساحت آن ۲۲۳۵ کیلو متر مربع بوده است. مرکز شهرستان نیز از نظر جغرافیایی در ۴۸ درجه و ۵۸ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۵۵ دقیقه پهنای شمالی و ارتفاع ۶۵۰ متری از سطح دریا واقع شده است. شهرستان طارم در شمال خاوری استان زنجان واقع شده و مرکز آن آب‌بر نام دارد و این نام به این دلیل که شهر در بریدگی رودخانه قزل اوزن واقع شده است به این منطقه اطلاق شده است. و براساس آمار کشاورزی طارم از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۱۴۵ آبادی است.

مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۱۹۸/۹ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان‌های معتدل و نیمه سرد و تابستان‌های معتدل و مطلوب می‌باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۲/۵ درجه سانتی‌گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۹۳ روز می‌باشد.

بر اساس سرشماری سراسری سال ۱۳۷۵ جمعیت شهرستان طارم ۴۳۴۶۰ نفر برآورد شده که این تعداد در سال ۱۳۸۵ به ۴۳۹۶۴ نفر افزایش یافته است که معادل ۴/۵۶ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی پنجمین شهرستان پرجمعیت استان به شمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۲۰ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۸۴/۴۳ درصد در نقاط روستایی و ۱۵/۵۷ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان زنجان، ۱۷۸۸۸ هزار نفر یعنی ۴۰/۶۹ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۱۷۲۰۲ هزار نفر می‌باشند که ۹۶/۱۶ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۶۸۶ هزار نفر بیکارند که ۳/۸۴ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۶-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان طارم

۱۳-۶-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۵۰.۹۲ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۴۱۵۳.۴ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۲۹۲۲؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۵۴ ریال، آب صنعتی حق‌النظاره ۹۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف براساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۲۲.۶۳ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکربی ندارد؛
- کمبود فصلی آب در شهرستان وجود ندارد؛

۱۳-۶-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۲ عدد می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۵۴۱ عدد است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛
- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۶-۱-۳- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۱۲ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۱۴۲ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۶-۱-۴- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۱۱۴۲ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی: ۹۴۱ ریال؛

۱۳-۶-۱-۵- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): طارم (۵۰) و ناحیه طارم (۱۴/۶۴)
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک‌ها وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک یا مجتمع وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به آب در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک وجود دارد؛

۱۳-۶-۱-۶- رودها و رودخانه‌ها

- چهل‌گین یک رود دائمی به طول ۲۰ کیلومتر و شیب متوسط ۹/۴ درصد است که دارای مسیر جنوب باختری بوده و در محدوده شهرستان طارم جریان دارد.
- رودخانه سیاوه‌رود یک رود دائمی به طول ۲۵ کیلومتر و شیب متوسط ۷/۵ درصد است که در روستای درام در محدوده شهرستان طارم جریان دارد.

- آب‌بر یک رودخانه کوچک فصلی به طول ۲۵ کیلومتر و شیب متوسط ۹ درصد است که در بخش مرکزی دهستان آب‌بر و در محدوده شهرستان طارم جاری است.
- آب‌لار یک رود فصلی به طول ۲۰ کیلومتر و شیب متوسط ۱۱ درصد است که در روستای دستجرده از بخش چورزق در محدوده شهرستان طارم جاری است.
- آق زوج چای یک رودخانه فصلی به طول ۳۲ کیلومتر و شیب متوسط ۷ درصد است که مسیر شمال خاوری دارد و در محدوده شهرستان طارم جاری است.
- قلاترود یک رودخانه فصلی به درازای ۳۳ کیلومتر و شیب متوسط ۶ درصد است که در محدوده شهرستان طارم جریان دارد.
- لوان چای یک رودخانه فصلی است به طول ۲۳ کیلومتر و شیب متوسط ۹/۸ درصد که در محدوده شهرستان طارم جریان داشته و دارای مسیر کلی شمال خاوری است.

۱۳-۶-۱-۷- چشمه‌ها

- چشمه آب معدنی الله بلاغی در نزدیکی روستای ماهان، در محدوده شهرستان طارم واقع شده است و به مصارف دارویی و درمانی اهالی منطقه و مراجعان از نقاط دیگر می‌رسد.

۱۳-۶-۱-۸- کشاورزی

- برخورداری از خاک و زمین حاصلخیز و امکان کشت محصولات در طول سال
- وجود آب کافی برای تولید محصولات کشاورزی
- امکان کشت انواع محصولات زراعی و دامی و به طور مشخص امکان کشت زیتون. طارم مقام اول کشت زیتون کشور را داراست.
- کشت و پرورش گیاهان دارویی متنوع
- فاصله یک ماهه زمانی از مناطق آب و هوایی مجاور و امکان عرضه نوبرانه محصولات به بازار مصرف.
- رشد ۱۱۳ گونه جانوری شامل ۲۱ گونه پستاندار وحشی، ۵۱ گونه پرنده وحشی، ۳۹ گونه خزنده، ۹ گونه ماهی و ۳ گونه دو زیست.
- وجود جنگل و مراتع مرغوب علاوه بر زمین های کشاورزی پر بازده

- رشد گونه‌های گیاهی متنوع (نظیر باریجه، کاکتوس، ریواس و ثعلب)
- وجود مناطق حفاظت شده سرخ آباد کلوئیم و امکان تبدیل چندین منطقه دیگر به منطقه حفاظت شده (مناطقى مانند: جیش آباد، ولوار، ییلاق آب بر، بالکور، جمال آباد، هزار رود، درام، پوره رود، چنار، مینا، سیا ورود و نوکیان).
- پایین بودن میزان آلاینده ها

۱۳-۶-۱-۹- گردشگری

- وجود جاذبه‌های گردشگری نظیر آتشکده‌های تشویر، الزین، گیلان کشه، پیرچم، پیر همدان، تنگه ورهزاررود، غار خرمنه سر، یخچال طبیعی ولیدر و سرخ آباد و چندین امام زاده.
- وجود مسیرهای گردشگری طارم به خلخال، و درام- نوکیان- ماسوله.

۱۳-۶-۱-۱۰- درآمد ساکنان

- بالا بودن درآمد نسبی ساکنان و وجود فرصت‌های شغلی نسبتاً بالا.
- بالا بودن درآمد نسبی مناطق روستایی نسبت به سایر شهرستان‌های استان.

۱۳-۶-۱-۱۱- آموزش

- وجود امکانات و فضاهای آموزشی و نیروی انسانی
- افزایش تدریجی پوشش تحصیلی و کاهش نسبی تراکم دانش‌آموز در کلاس
- راه‌اندازی دانشگاه پیام نور طارم
- وجود امکانات مناسب نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای آموزش فنی و حرفه‌ای

۱۳-۶-۱-۱۲- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- نزدیکی به نقاط پرمصرف و پرجمعیت کشور
- نزدیکی به استان‌های گیلان و اردبیل

۱۳-۶-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان طارم

۱۳-۶-۲-۱- منابع آب

- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود دارد؛
- وجود مشکلات عدیده در شبکه آبیاری و آبرسانی شهرستان و در نتیجه هدر رفتن بخش قابل توجهی از منابع آبی و بالا رفتن هزینه تأمین منابع آبی مطمئن برای فعالیت های کشاورزی و صنعتی.
- پایین بودن سطح سفره‌های آب زیرزمینی در برخی از مناطق شهرستان
- کمبود حجم مخازن ذخیره آب شرب

۱۳-۶-۲-۲- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۸۱۴ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۶-۲-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی صفر است؛

۱۳-۶-۲-۴- حمل و نقل

- شهرستان فاقد ایستگاه‌های راه‌آهن است؛
- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛
- نبود سیستم حمل و نقل عمومی در سطح شهر
- دوری از بندر تجاری، فاصله جاده‌ای این شهرستان با نزدیک‌ترین بندر تجاری یعنی بندر انزلی ۱۴۰ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۴۹۲ کیلومتر می‌باشد؛

۱۳-۶-۲-۵- شهرک‌های صنعتی

- دسترسی به گاز در شهرک وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک وجود ندارد؛

۱۳-۶-۲-۶- بازرگانی

- مشکل بازاریابی و عرضه محصولات منطقه (با توجه به کیفیت منحصر به فرد محصولات باغی و زراعی امکان صادرات محصولات منطقه وجود دارد ولی تخصص‌های لازم در این زمینه شکل نگرفته است).
- فقدان زیرساخت‌های گردشگری مناسب جهت اقامت گردشگران و پذیرایی از ایشان

۱۳-۶-۲-۷- گردشگری

- عدم آشنایی افراد غیربومی با زمینه‌های گردشگری شهرستان

۱۳-۶-۲-۸- کشاورزی

- غیر مسطح بودن نسبت بالایی از اراضی شهرستان
- بالا بودن میزان فرسایش خاک و اتکای بیش از حد تغذیه دام‌ها به مراتع
- کشت بخش قابل توجهی از اراضی به صورت دیم به دلیل ضعف در امور آبرسانی
- عدم استفاده از روش‌های نوین آبیاری (قطره‌ای و تحت فشار) و تداوم استفاده از روش‌های سنتی آبیاری
- عدم دسترسی به دانش فنی مناسب در خصوص شیوه‌های کشت و بهره‌برداری، (برای مثال، عدم دسترسی آسان به نهال پربازده و باکیفیت زیتون)
- شکل نگرفتن صنایع تبدیلی مرتبط در شهرستان
- ضعف شهرستان در بسته‌بندی مناسب محصولات کشاورزی
- کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در زمینه پرورش ماهی
- دسترسی محدود به خدمات پشتیبان تولید کشاورزی (نظیر سردخانه و انبار)
- نظام بهره‌برداری مشاع از مراتع و جنگل‌ها و عدم رعایت فصل چرا در بهره‌برداری از مراتع

۱۳-۶-۲-۹- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- عدم دسترسی به راه‌های ارتباطی جهت ارسال محصول به بازار و واردات نهاده از خارج از شهرستان، محصور بودن شهرستان بین کوه‌های جنوب و شمال و نداشتن راه مناسب به شهرستان زنجان و استان اردبیل.

۱۳-۶-۲-۱۰- محیط زیست

- ضعف در سیستم جمع‌آوری و دفع زباله
- ضعف در مدیریت فاضلاب روستایی و سرازیر شدن فاضلاب‌های خانگی به منابع آب‌های جاری
- کمبود پارک، فضای سبز و امکانات تفریحی و مراکز اجتماعی و فرهنگی جهت پر نمودن اوقات فراغت ساکنان

۱۳-۶-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان طارم

۱۳-۶-۳-۱- کشاورزی

- امکان صادرات انواع محصولات با کیفیت کشاورزی شهرستان
- امکان خلق توسعه فرصت‌های شغلی و حفظ تراکم جمعیتی و جذب نیروی کار مهاجر در صورت ارتقای بهره‌وری فعالیت کشاورزی و شکل‌گیری صنایع تبدیلی در شهرستان.
- امکان تبدیل نمودن شهرستان به قطب تولید و صادرات زیتون
- امکان تبدیل نمودن شهرستان به یکی از قطب‌های تولید و صادرات گیاهان دارویی

۱۳-۶-۳-۲- گردشگری

- وجود فرصت‌های بالقوه گردشگری و امکان بهره‌برداری از فرصت‌های مذکور جهت جذب گردشگر
- امکان بهره‌برداری از مسیرهای گردشگری و امکان توسعه صنایع گردشگری با حل و فصل نمودن معضل راه ارتباطی

۱۳-۶-۳-۳- صنعت

- امکان توسعه صنایع تبدیلی و غذایی در شهرستان با توجه به آماده بودن زیرساخت‌های شهرک صنعتی

۱۳-۶-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان طارم

۱۳-۶-۴-۱- کشاورزی

- نوسانات شدید در قیمت محصولات کشاورزی
- طغیان رودخانه قزل اوزن در فصل بهار و تخریب اراضی

۱۳-۶-۴-۲- محیط زیست

- امکان افزایش شدید آلاینده‌ها در پی راه‌اندازی فعالیت‌های صنعتی و معدنی شهرستان، با توجه به وضعیت خاص جغرافیایی و ویژگی‌های توپوگرافی شهرستان که به سختی امکان تخلیه آلاینده‌ها را دارد.

۱۳-۷- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهرستان ماه‌نشان

شهرستان ماه‌نشان از شمال به شهرستان زنجان، از شمال باختری به شهرستان چاراویماق (استان آذربایجان شرقی)، از باختر به شهرستان تکاب (استان آذربایجان غربی)، از خاور به شهرستان زنجان، از جنوب خاوری به شهرستان ایجرود و از جنوب به شهرستان بیجار (استان کردستان) محدود می‌شود. این شهرستان در ۴۷ درجه و ۱۰ دقیقه تا ۴۷ درجه و ۵۹ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۲۱ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۵۹ دقیقه پهناي شمالی واقع شده است. مرکز این شهرستان نیز در ۴۷ درجه و ۴۰ دقیقه درازای خاوری و ۳۶ درجه و ۴۵ دقیقه و ارتفاع ۱۳۳۰ متری از سطح دریا واقع شده و مساحت آن ۲۷۸۶ کیلو متر مربع می‌باشد. شهرستان ماه‌نشان در سال ۱۳۷۹ و با اجرای قانون جدید تقسیمات کشوری در استان زنجان تشکیل شده است. قبل از این تاریخ محدوده ماه‌نشان با عنوان بخش ماه‌نشان تابع شهرستان زنجان بوده است. این شهرستان در بخش باختری استان زنجان قرار گرفته و با استان‌های آذربایجان باختری، کردستان و آذربایجان خاوری هم جوار است. مراکز جمعیتی این شهرستان را شهرهای ماه‌نشان و دندی تشکیل می‌دهند و براساس آمار کشاورزی ماه‌نشان از نظر تقسیمات سیاسی دارای ۱۵۹ آبادی است.

مقدار متوسط بارندگی سالیانه ۲۹۹/۱ میلیمتر است. منطقه دارای زمستان‌های معتدل و نیمه سرد و تابستان‌های معتدل و کوهستانی می‌باشد. میانگین درجه حرارت هوا حدود ۱۴/۸ درجه سانتی‌گراد است. تعداد روزهای یخبندان سال به طور متوسط ۷۵/۳ روز می‌باشد.

براساس سرشماری سراسری سال ۱۳۷۵ جمعیت این شهرستان (که جزو شهرستان زنجان محسوب می‌شد) ۴۸۷۷۰ نفر برآورد شده که این تعداد در سال ۱۳۸۵ به ۴۲۶۵۷ نفر کاهش یافته است که معادل ۴/۴۲ درصد جمعیت کل استان بوده و به لحاظ اسمی ششمین شهرستان پرجمعیت استان به شمار می‌رود. این شهرستان تراکم جمعیتی ۱۵ نفر در کیلومتر مربع را داراست. از جمعیت فعلی شهرستان ۸۱/۳۰ درصد در نقاط روستایی و ۱۸/۷۰ درصد در نقاط شهری ساکن بوده‌اند. و از این تعداد جمعیت شهرستان زنجان، ۱۵۳۰۱ هزار نفر یعنی ۳۵/۸۷ درصد از کل جمعیت شهرستان، جزء جمعیت فعال می‌باشند.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ کل شاغلین شهرستان (تقاضای نیروی کار) ۱۴۶۹۵ هزار نفر می‌باشند که ۹۶/۰۴ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان را تشکیل می‌دهد. بنابراین ۶۰۶ هزار نفر بیکارند که ۳/۹۶ درصد از کل جمعیت فعال شهرستان می‌باشد که همان نرخ بیکاری حاصل در سال ۱۳۸۵ است.

۱۳-۷-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) شهرستان ماه‌نشان

۱۳-۷-۱-۱- منابع آب

- منابع آب زیرزمینی ۱۶۰۰۰۶ میلیون مترمکعب؛
- منابع آب سطحی قابل استفاده ۵۹۰۰۴۴ میلیون مترمکعب؛
- تعداد مشترکین آب شهری در شهرستان ۳۱۸۸؛
- قیمت فروش هر مترمکعب آب کشاورزی ۳۱ ریال، آب صنعتی حق‌النظاره ۹۸ ریال (به ازای هر پرونده نرخ ثابت ۸۰۵۲۶ و برای پروژه‌های مختلف بر اساس میزان سرمایه‌گذاری و سنوات دریافت می‌گردد) و آب شرب ۲۳۰۱۴ ریال؛
- کیفیت آب شرب در مرکز شهرستان آلودگی میکروبی ندارد؛
- کمبود مقطعی آب در شهرستان وجود ندارد؛
- بیلان مثبت آب‌های سطحی در حوضه‌های آبریز شهرستان

۱۳-۷-۱-۲- برق

- تعداد پست‌های فشار قوی موجود در شهرستان ۳ عدد می‌باشد؛
- تعداد پست‌های فشار متوسط موجود در شهرستان ۶۰۲ عدد است؛
- نوسان ولتاژ برق ندارد؛

۱۳-۷-۱-۳- گاز

- تعداد نقاط شهری دارای شبکه گازرسانی: ۲؛
- مدت انتظار برای اتصال به شبکه گاز: صفر روز؛
- هزینه انشعابات گاز در شهرستان: صفر ریال؛

۱۳-۷-۱-۴- تلفن

- مدت انتظار برای دریافت انشعاب تلفن در شهرستان ۱ روز است؛
- هزینه انشعاب ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد؛
- هزینه متوسط مکالمات تلفنی: ۱۵۳۵ ریال در دقیقه؛
- وضعیت آنتن‌دهی تلفن همراه در جاده‌های اصلی ۹۹ درصد، جاده‌های فرعی ۸۰ درصد و جاده‌های ریلی ۹۷ درصد؛

۱۳-۷-۱-۵- حمل و نقل

- بنگاه‌های باربری در شهرستان وجود دارد؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به مرکز استان: ۷۲۸ ریال؛
- هزینه حمل هر تن کیلومتر بار از مرکز شهرستان به نزدیک‌ترین بندر صادراتی: ۶۰۳ ریال؛

۱۳-۷-۱-۶- شهرک‌های صنعتی

- نام و وسعت (هکتار) شهرک (ناحیه یا مجتمع صنعتی): ماه‌نشان (۵۸/۸۵) و انگوران (۱۰۸)
- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک ماه‌نشان وجود دارد؛
- راه برای دسترسی به شهرک یا مجتمع وجود دارد؛
- دسترسی به برق صنعتی در شهرک وجود دارد؛

- دسترسی به آب در شهرک وجود دارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک ماه‌نشان وجود دارد؛

۱۳-۷-۱-۷- رودها و رودخانه‌ها

- رودخانه سفیدرود یا قزل‌اوزن علاوه بر اهمیت اقتصادی بالایی که دارد به دلیل پرآبی، زیبایی و طولانی بودن مسیر خود یکی از مهم‌ترین رودخانه‌های زنجان است که در زمینه جاذبه‌های گردشگری نیز اهمیت زیادی دارد.

۱۳-۷-۱-۸- کشاورزی

- تنوع گونه‌های گیاهی و وجود گونه‌های نادر جانوری و کشاورزی
- وجود ذخایر ژنتیکی گیاهی در مراتع

۱۳-۷-۱-۹- صنعت و معدن

- وجود ذخایر قابل توجهی از سرب و روی، آهن، فلدسپات، خاک‌های صنعتی، براسیت، پرلیت، نمک، گچ و آهک و سایر کانی‌های فلزی و غیرفلزی
- وجود صنایع تولید سرب و روی (استقرار شرکت‌های مهم و خاص در بورس)

۱۳-۷-۱-۱۰- گردشگری

- وجود ۱۸۳ اثر فرهنگی، تاریخی شناسایی شده
- عبور رودخانه عظیم قزل‌اوزن و وجود اقلیم و اراضی مناسب در حاشیه این رودخانه برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های گردشگری
- وجو مناطق حفاظت شده انگوران با مساحتی بالغ بر ۹۰۰۰۰ هکتار و حیات وحش انگوران با وسعتی بیش از ۳۰۰۰۰ هکتار برای توسعه اکوتوریسم منطقه
- قرار گرفتن یکی از مناطق نمونه گردشگری استان در این منطقه (قلعه بهستان)
- وجود چشمه‌ها و مراکز مهم آب درمانی
- وجود چشم‌اندازها و مناطق بکر برای سرمایه‌گذاری در حوزه گردشگری

۱۳-۷-۱۱- محیط زیست

- وجود لایه‌های نفوذناپذیر و قرمز بالایی (U.R.F) و تاثیر آن در کاهش آلودگی منابع آب‌های زیرزمینی

۱۳-۷-۱۲- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- امکان دسترسی خوب به استان‌های غربی کشور و سایر شهرستان‌ها و استان‌های هم‌جوار

۱۳-۷-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) شهرستان ماه‌نشان

۱۳-۷-۲-۱- برق

- روزهای قطعی برق در سال گذشته، ۸۱۴ دقیقه در سال بوده است؛

۱۳-۷-۲-۲- گاز

- مشکل گازرسانی به دلیل پراکندگی روستاها

۱۳-۷-۳- حمل و نقل

- شهرستان فاقد ایستگاه‌های راه‌آهن است؛
- فرودگاه در شهرستان وجود ندارد؛
- دوری از بندر تجاری، فاصله جاده‌ای این شهرستان با نزدیک‌ترین بندر تجاری یعنی بندر انزلی ۲۳۹ کیلومتر از مسیر طارم و از مسیر قزوین ۴۹۵ کیلومتر می‌باشد؛

۱۳-۷-۴- شهرک‌های صنعتی

- امکان تهیه زمین صنعتی در شهرک انگوران وجود ندارد؛
- دسترسی به گاز در شهرک وجود ندارد؛
- دسترسی به تلفن در شهرک انگوران وجود ندارد؛
- دسترسی به ساختمان صنعتی پیش ساخته در شهرک وجود ندارد؛

۱۳-۷-۲-۵- کشاورزی

- قرارگیری بخش وسیعی از شهرستان در اقلیم سرد و نیمه خشک؛
- شیب زیاد در بیش از ۶۰ درصد اراضی شهرستان و یکپارچه نبودن اراضی؛
- فقر مواد آلی و خاک‌های شور، آهکی و قلیایی در مناطق وسیعی از شهرستان؛
- کمبود سرمایه‌گذاری زیربنایی و کمبود نقدینگی در بخش؛
- کمبود صنایع تبدیلی، بسته‌بندی و عدم وجود امکانات سیلو و سردخانه و کشتارگاه؛
- توزیع نامناسب آب‌های سطحی نسبت به موقعیت اراضی؛
- کمبود نیروی متخصص و آموزش دیده در حوزه کشاورزی
- عدم مطالعات جامع آب و خاک؛

۱۳-۷-۲-۶- صنعت و معدن

- فقدان استراتژی توسعه صنعتی و معدنی در شهرستان؛
- نبود رقابت و کمبود سرمایه‌گذاری بومی؛
- محدودیت در توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی به سبب محدودیت‌های زیست محیطی ناشی از منطقه حیات وحش و حفاظت‌شده انگوران؛
- مدیریت سنتی و تکنولوژی پایین و فرسوده در اغلب معادن؛
- وابستگی شدید واحدهای موجود تولید کنسانتره سرب و روی و شمش روی به معدن انگوران؛
- ضعف خدمات پشتیبان تولید و فقدان شرکت‌های مشاوره‌ای مهندسی معدن و زمین‌شناسی؛

۱۳-۷-۲-۷- گردشگری

- فقدان زیرساخت‌های مناسب برای گردشگری
- عدم وجود فرهنگ گردشگری
- عدم وجود طرح جامع گردشگری

۱۳-۷-۲-۸- محیط زیست

- فعالیت‌های معدنی و آلاینده در منابع طبیعی حفاظت شده
- اجرای طرح‌های عمرانی بدون ارزیابی زیست‌محیطی

۱۳-۷-۲-۹- آموزش

- کمبود فضاهای تفریحی و آموزشی دانشگاه و مشکل ایاب و ذهاب
- عدم وجود ارتباط و هماهنگی نظام آموزش عالی با توانمندی‌های شهرستان و نبود نیروی انسانی متخصص؛

۱۳-۷-۲-۱۰- موقعیت جغرافیایی و دسترسی به راه

- ضعف شبکه ارتباطی شهرتان با مناطق دیگر
- کمبود ماشین‌آلات راهسازی و مستهلک شدن آنها
- عدم وجود مسیرهای ارتباطی مناسب و امکانات تفریحی و گردشگری در راستای جذب سرمایه‌گذار؛
- صعب‌العبور بودن مناطق
- کوهستانی بودن منطقه و عدم اقبال بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری

۱۳-۷-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) شهرستان ماه‌نشان

۱۳-۷-۳-۱- برق

- ظرفیت‌های بالقوه برای تأمین برق صنعتی و کشاورزی وجود دارد؛

۱۳-۷-۳-۲- کشاورزی

- قابلیت تولید گیاهان دارویی متنوع و فراوری وابسته آن؛
- امکان ایجاد مجتمع‌های پرورش ماهی با وجود رودخانه‌های دائمی؛
- پتانسیل آب‌های زیرزمینی و قابلیت استفاده برای کشاورزی و ...

۱۳-۷-۳-۳- صنعت و معدن

- پتانسیل های مواد معدنی برای سرمایه گذاری در اکتشاف
- وجود زمینه در توسعه صنایع تبدیلی

۱۳-۷-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) شهرستان ماهنشان

۱۳-۷-۴-۱- منابع آب

- فصلی بودن رودخانه ها
- پایین رفتن سطح سفره های آب زیرزمینی و طغیان رودخانه ها؛

منابع:

۱. سایت استانداری زنجان www.ostandar.zn
۲. دفترچه راهنمای فرصت‌ها و مشوق‌های سرمایه‌گذاری برای کارآفرینان خصوصی شهرستان‌های زنجان
۳. گزارشات شهرستان‌های زنجان